

Міністерство освіти і науки України

**Національний університет
харчових технологій**

**81 Міжнародна
наукова конференція
молодих учених,
аспірантів і студентів**

**“Наукові здобутки молоді –
вирішенню проблем харчування
людства у ХХІ столітті”**

23–24 квітня 2015 р.

Частина 1

Київ НУХТ 2015

Матеріали 81 міжнародної наукової конференції молодих учених, аспірантів і студентів “Наукові здобутки молоді – вирішенню проблем харчування людства у XXI столітті”, 23–24 квітня 2015 р. – К.: НУХТ, 2015 р. – Ч.1. – 448 с.

Видання містить програму і матеріали 81 міжнародної наукової конференції молодих учених, аспірантів і студентів.

Розглянуто проблеми удосконалення існуючих та створення нових енерго- та ресурсощадних технологій для виробництва харчових продуктів на основі сучасних фізико-хімічних методів, використання нетрадиційної сировини, новітнього технологічного та енергозберігаючого обладнання, підвищення ефективності діяльності підприємств, а також результати науково-дослідних робіт студентів з метою підвищення якості підготовки майбутніх фахівців харчової промисловості.

Розраховано на молодих науковців і дослідників, які займаються означеними проблемами у харчовій промисловості.

Рекомендовано вченою радою НУХТ
Протокол № 9 від «26» березня 2015 р.

Науковий комітет

Голова:

Анатолій Українець, д.т.н., проф., Україна

Заступники голови:

Тетяна Мостенська, д.е.н., проф., Україна

Володимир Зав'ялов, д.т.н., проф., Україна

Александр Мамцев, д.б.н., проф., Росія

Анатолій Ладанюк, д.т.н., проф., Україна

Анатолій Сайганов, д.е.н., проф., Беларусь

Анатолій Зайнчковський, д.е.н., проф., Україна

Анна Грищенко, к.т.н., доц., Україна

Анджей Ковальські, д-р, проф, Польща

Валерій Мирончук, д.т.н., проф., Україна

Влад Вінату, Румунія

Владімір Поздняков, к.т.н., доц., Беларусь

Віктор Доценко, д.т.н., проф., Україна

Володимир Ковбаса, д.т.н., проф., Україна

Галина Поліщук, д.т.н, доцент, Україна

Галина Сімахіна, д.т.н., проф., Україна

Галина Чередніченко, к.пед.н., доц., Україна

Думітру Мнеріе, д-р, проф., Румунія

Денис Яшин, к.т.н., доц., Росія

Євген Штефан, д.т.н., проф., Україна

Єлизавета Костенко, д.хім.н., проф., Україна

Ігор Ельперін, к.т.н., проф., Україна

Ігор Кірік, к.т.н., доц., Беларусь

Інгрід Бауман, д-р, проф., Хорватія

Інгріда Грієсієне, Литва

Карел Магер, Німеччина

Крістіна Попович, к.т.н., доц., Молдова

Марк Шамцян, к.б.н., доц., Росія

Михайло Арич, Україна

Надія Левицька, д.і.н, проф., Україна

Нусрат Курбанов, к.т.н., доц., Азербайджан

Олександр Серьогін, д.т.н., проф., Україна

Олексій Губеня, к.т.н., доц., Україна

Олена Сологуб, д.е.н., проф., Україна

Ольга Пстухова, д.е.н., проф., Україна

Паскаль Дупьє, д-р, проф., Франція

Петро Шиян, д.т.н., проф., Україна

Світлана Гуткевич, д.е.н., проф., Україна

Сергій Балюта, д.т.н., проф., Україна

Сергій Василенко, д.т.н., проф., Україна

Станка Дамянова, д-р, доц., Болгарія

Стефанов Стефан, д-р, проф., Болгарія

Тамара Говорушко, д.е.н., проф., Україна

Тетяна Пирог, д.б.н., проф., Україна

Томаш Бернат, д-р, проф, Польща

Хуб Лелівелд, Нідерланди

Цвстан Янакієв, Болгарія

Scientific Committee

Chairman: **Anatolii Ukrainets**, prof., *Ukraine*

Tetiana Mostenska, prof., *Ukraine*

Volodymyr Zavialov, prof., *Ukraine*

Aleksandr Mamtsev, prof., *Russia*

Andrzej Kowalski, prof., *Poland*

Anatolii Ladaniuk, prof., *Ukraine*

Anatolii Sayhanov, prof., *Belarus*

Anatolii Zaiinchkovskiy, prof., *Ukraine*

Anna Gryshchenko, ass. prof., *Ukraine*

Cristina Popovici, ass. prof., *Moldova*

Dumitru Mnerie, prof., *Romania*

Denis Yashin, ass. prof., *Russia*

Eugen Shtefan, prof., *Ukraine*

Galyna Cherednichenko, ass. prof., *Ukraine*

Galyna Polischuk, prof., *Ukraine*

Galyna Simahina, prof., *Ukraine*

Huub Lelieveld, *Netherlands*

Ingrid Bauman, prof., *Croatia*

Igor Elperin, prof., *Ukraine*

Igor Kirik, ass. prof., *Belarus*

Ingrida Hriesiene, *Lithuania*

Karel Mager, *Germany*

Mark Shamtsyanyan, ass. prof., *Russia*

Mykhailo Arych, *Ukraine*

Nadiia Levytska, prof., *Ukraine*

Nusrat Kurbanov, prof., *Azerbaijan*

Oleksandr Seriyogin, prof., *Ukraine*

Oleksii Gubenia, ass. prof., *Ukraine*

Olena Sologub, prof., *Ukraine*

Olga Petukhova, prof., *Ukraine*

Pascal Dupeux, prof., *France*

Petro Shyian, prof., *Ukraine*

Sergii Baliuta, prof., *Ukraine*

Sergii Vasylenko, prof., *Ukraine*

Stanka Damianova, prof., *Bulgaria*

Stefan Stefanov, prof., *Bulgaria*

Tamara Govorushko, prof., *Ukraine*

Tetiana Pyrog, prof., *Ukraine*

Tomasz Bernat, prof., *Poland*

Tsvetan Yanakiev, *Bulgaria*

Valerii Myronchuk, prof., *Ukraine*

Vlad Vinatu, *Romania*

Vladimir Pozdniakov, ass. prof., *Belarus*

Viktor Dotsenko, prof., *Ukraine*

Volodymyr Kovbasa, prof., *Ukraine*

Yelyzaveta Kostenko, prof., *Ukraine*

Зміст

1. Технологія функціональних інгредієнтів та нових харчових продуктів	6
2. Експертизи харчових продуктів	34
3. Товарознавство	75
4. Технологія хлібопекарської, кондитерської, макаронної та харчоконцентратної промисловості	107
4.1 Інноваційні технології переробки та створення нових продуктів у хлібопекарській та макаронній промисловості.....	107
4.2.Інноваційні технології переробки та створення нових продуктів у кондитерській і харчоконцентратній промисловості.	122
5. Технологія переробки зерна	152
6. Технології та устаткування цукрової промисловості	174
7. Технологія продуктів бродіння і виноробства	198
8. Технологія консервування	237
9. Технології м'ясної, молочної та олієжирової промисловості	264
9.1.Технологія м'яса та м'ясних продуктів.....	264
9.2.Технологія молока і молочних продуктів	288
9.3.Технологія олієжирових продуктів.....	335
10. Біохімія та екологія харчових виробництв	358
11. Біотехнологія мікробного синтезу	408

38. Токсична дія отруйних рослин України, їх вплив на людину та навколишнє середовище

Анна Шпякіна, Роман Тарасенко, Олена Семенова, Наталія Бублієнко
Національний університет харчових технологій

Вступ. У світі відомо близько 10 тис. видів отруйних рослин, з яких в Україні росте до 250-300 видів. Отруйні рослини, в яких містяться токсини, являють собою серйозний ризик виникнення хвороби, травми або смерті у людей. Дія отруйних рослин зумовлена вмістом у них різних отруйних речовин: глікозидів, ефірних олій, алкалоїдів, органічних кислот, смол, токсальбумінів та інших хімічних сполук.

Матеріали та методи. для дослідження були використані довідкова, статистична та спеціалізована фармацевтична література з метою вивчення токсичної дії рослин та можливості їх застосування.

Результати. Отруйні рослини — умовно відокремлена й штучно обмежена група із значним вмістом токсинів, які призводять до отруєння, тобто викликають симптоми хвороби чи смерть людини. Рослинні токсини за своєю природою є глікозидами (продукти конденсації циклічних форм вуглеводів), алкалоїдами (речовини, які містять один чи більше атомів нітрогену, частіше у складі гетероциклічного кільця), токсикоальбуміни (отруйні глобулярні білки), ефірними оліями, органічними кислотами, фенолами та смолами.

Аконітин – ($C_{34}H_{47}NO_{11}$) дуже отруйний алкалоїд, нейротоксин. Хімічні сполуки аконітину впливають на шлунково-кишковий тракт, викликають порушення роботи верхніх дихальних шляхів одночасно провокують парастезичні відчуття. ЛД₅₀ (летальна доза) цієї сполуки для людини становить 0,7 мг / кг. Смертельна доза алкалоїду аконітина, який міститься в цій рослині - 0,002 г. Токсичні рослини впливають майже на всі системи органів.

Симптомами отруєння беладонною звичайною є тахікардія, судоми, серцево-судинні розлади. Можливий смертельний результат від паралічу дихального центру і судинної недостатності. Чемериця біла діє на нервову систему людини, спричинюючи блокаду передачі нервових імпульсів, зупинку дихання та серцебиття. Смерть настає при дуже мізерних концентраціях алкалоїдів у крові, ЛК(летальна концентрація) вератридину – 0,17-0,4 нг/мл крові, а ЛК цевадину – 0,3-0,5 нг /мл крові.

Отруєння вовчим ликом настає при поїданні ягід, жуванні кори, а також при контакті шкіри з вологою чи кущем, а при попаданні на неї соку рослин викликає дерматити. Вдихання пилу з кори викликає подразнення слизових глотки та дихальних шляхів, попадання в очі дратує кон'юнктиву. Під час безконтрольного освоєння земель, які є місцем зростання отруйних рослин всі вище перелічені токсиканти, що входять до їхнього складу потрапляють в ґрунт та підземні води. Включаються в місцевий кругообіг речовин та енергії і проявляють свою токсичну дію, тому вони потребують відповідного нормування та контролю.

Висновки. При отруєнні будь-якими рослинами та продуктами їхнього метаболізму спостерігається латентний період. Тривалість його може коливатися від декількох хвилин до доби, залежно від класу небезпеки хімічної речовини. Гострі отруєння токсичними рослинами є поширеним видом харчових інтоксикацій, що мають ряд характерних особливостей. Причинами гострих отруєнь рослинними отрутами може служити самолікування народними методами -- самостійний пероральний прийом настоянок та відварів трав без консультацій з лікарем або за рекомендаціями осіб, які не мають медичної освіти. Використання лікарських рослин в домашніх умовах без знання їх лікувальних властивостей може заподіяти шкоду здоров'ю і навіть спричинити смерть.

Література. 1. Дж. Зеккарді «Енциклопедія екстреної медичної допомоги». - М.: КРОН-ПРЕСС, 2004. – 245с.

2. Отруєння отрутами рослинного походження - Режим доступу:[www/URL: http://refs.co.ua/74698-Otravlenie_yadami_rastitel_nogo_proishozhdeniya.html](http://refs.co.ua/74698-Otravlenie_yadami_rastitel_nogo_proishozhdeniya.html)

3. Семенова О.І, Бублієнко Н.О. «Основи екологічної токсикології» -К. : НУХТ, 2013. – 80 с.